

2017-08-17

Skatterättsnämnden
Box 24144
104 51 Stockholm

Ansökan om förhandsbesked

Sökande: Riksorganisationen Folkets Hus och Parker (802000-9356)

Bakgrund

Den 1 januari 2017 höjdes skattesatsen för entré till biografföreställning från 6 till 25 procent. Entréavgifter till andra kulturella evenemang ska även fortsättningsvis beskattas med 6 procent. Höjningen av skattesatsen innebär svårigheter att dra gränsen mellan vad som är ett tillträde till en kulturell föreställning och vad som utgör tillträde till en biografföreställning. Skatteverket publicerade 2017-04-03 ett ställningstagande (Skattesats vid visningar av kulturella föreställningar, dnr 131 143367-17/111) där Skatteverket redogör för sin uppfattning i frågan. Av ställningstagandet framgår att Skatteverkets uppfattning är att visningar av förinspelade kulturella evenemang ska beskattas med 25 procent och livesända kulturella föreställningar med 6 procent.

Bakom höjningen av skattesatsen ligger en förändring av filmpolitiken samt det faktum att filmavtalet som beskattningsmodell upphört (Skatteutskottets yttrande om budgetpropositionen för 2017, 2016/17:SkU1y s. 84). För biografer som även visar andra föreställningar än biograffilm, exempelvis livesändningar av konserter och föreställningar eller förinspelade konserter, innebär förändringen en gränsdragningsproblematik och Skatteverkets tolkning av regleringen innebär att skattesatshöjningen träffar produktioner som tidigare inte påverkats av filmavtalet.

Riksorganisationen Folkets Hus och Parker har ett stort antal medlemsföreningar i stora delar av Sverige som bedriver kulturverksamhet som inkluderar såväl biografverksamhet som visning av kulturella evenemang såväl förinspelade som i realtid. Föreningarnas syfte är att göra kulturevenemang tillgängliga för fler genom visningar av konserter, opera-, teater och liknande föreställningar, antingen genom direktutsändning (liveföreställningar) eller genom inspelade och/eller reviderade visningar. Ett resultat av Skatteverkets tolkning av vad som ska beskattas med 6 respektive 25 procent är att medlemsföreningarna ska ta ut skatt med olika skattesats enbart beroende på när i tiden en visning sker oaktat att föreställningen som sådan är oförändrad.

Frågeställning

1. Kulturella föreställningar som visas live på en biograf anses inte utgöra en biograf föreställning utan ett tillträde till en föreställning och beskattas med 6 procent mervärdesskatt. Anses även ett tillträde till en sådan kulturell föreställning föreligga om föreställningen har spelats in och visningen sker i efterhand?
2. Har det någon betydelse för bedömningen av skattesats att den föreställning som visas såväl live som i efterhand inte till någon del har bearbetats, klippts eller regisserats och således inte kan anses ha ändrat karaktär?
3. Har det någon betydelse om anledningen till att föreställningen visas i efterhand är tidsskillnad eller annan praktisk olägenhet? Om svaret på frågan är jakande, vilken betydelse har då detta? Kan en kulturell föreställning som ska beskattas med 6 procent föreligga även i det fall repris av föreställningen visas i efterhand?

Rättsligt

Av bestämmelsen 7 kap. 1 § andra stycket 5 mervärdesskattelagen, ML, följer att skatt tas ut med 6 procent av beskattningsunderlaget på tillträde till konserter, cirkus-, teater-, opera- eller balettföreställningar eller andra jämförbara föreställningar. Den EU-rättsliga grunden för den lägre skattesatsen finns i rådets direktiv 2006/112/EG (mervärdesskattedirektivet) artikel 98.2 och punkten 7 i bilaga III.

Den höjda skattesatsen på tillträde till biograf föreställningar ska enbart omfatta de föreställningar som betraktas som biograf föreställningar. Andra typer av utsändningar, som i mervärdesskattesammanhang, betraktas som tillträde till konserter, teater- och operaföreställningar, ska även fortsättningsvis beskattas med den lägre skattesatsen på 6 procent. Innan lagändringen 2017 innefattade 7 kap. 1 § andra stycket 5 även biograf föreställningar varför behovet av att definiera om inspelade kulturevenemang som visades på biograf utgjorde biograf föreställning eller inte var mindre.

Vad som utgör biograf/biograf föreställning finns inte definierat i lagtexten och för att få vägledning kring bedömningen kan EU-domstolens avgörande *Erotic Center*, C-3/09, EU:C:2010:49, användas. I målet bedömdes huruvida det utgjorde tillträde till biograf när en person gavs tillträde till ett isolerat bås för att få tillgång till filmutdrag, och prövades mot det sjätte mervärdesskattedirektivet (77/388/EEG). I brist på en definition av begreppet "tillträde till biograf" ansåg EU-domstolen att begreppet skulle tolkas mot bakgrund av det sammanhang av vilket det ingick (p. 14). På motsvarande sätt bör en bedömning göras vad gäller biograf föreställning. Med en sådan föreställning bör avses en film som spelats in och bearbetats genom klippning, redigering etc. En inspelning som endast innebär en avfilmning av en föreställning kan inte definieras som en biograf film och kan därmed inte omfattas av den högre skattesatsen. Det kan inte heller vara avgörande för bedömningen om tillämplig skattesats om föreställningen visas direkt eller med viss fördröjning, oaktat anledningen till fördröjningen.

Folkets Hus och Parkers inställning i frågan

Höjningen av skattesatsen innebär svårigheter att dra gränsen mellan vad som är ett tillträde till en kulturell föreställning och vad som utgör tillträde till en biograf föreställning. Folkets Hus och Parker ifrågasätter om Skatteverkets uppfattning är i enlighet med såväl gällande rätt som lagstiftarens intentioner.

Den fråga som uppkommit avser gränsdragningen mellan vad som är en biografföreställning och vad som är en utsändning av en kulturell föreställning och därmed om det föreligger någon skillnad om det är en direktsändning (live) eller om föreställningen är avfilmad och visas i efterhand. Det bör noteras att med avfilmad avses i detta sammanhang att det inte skett någon bearbetning, klippning eller annat arbete med den visade föreställningen. Anledningen till att den visas i efterhand kan vara flera men en anledning kan vara att liveföreställningen visas vid en tidpunkt som inte är optimal. Ett typiskt exempel på detta är att en livesändning från Metropolitan Opera i New York på grund av tidsskillnaden inte lämpar sig för den svenska marknaden.

I Skatteverkets ställningstagande, daterat 2017-04-03, dnr 131 143367-17/111, framgår att utsändningar av kulturella föreställningar på biograf ska beskattas med 6 procent. Däremot gäller enligt Skatteverkets tolkning inte den reducerade skattesatsen för visningar av förinspelade konserter-, cirkus-, teater-, opera- eller balettföreställningar eller andra jämförbara föreställningar som visas på biograf. Sådana visningar ska istället beskattas med 25 procent enligt Skatteverkets uppfattning. Vi ställer oss frågande till det korrekta i att inspelade utsändningar av kulturella föreställningar likställs med biografföreställningar i Skatteverkets mening. Denna tolkning är enligt vår uppfattning inte ett avsteg från de skäl som angavs vid höjningen av skattesatsen på tillträde till biografföreställningar.

Höjningen av skattesatsen föranleddes av förändringar i filmavtalet och är en del av filmpolitiken (Framtidens filmpolitik, Ds 2015:31 s. 110). Detta talar emot att kulturella föreställningar som inte utgör typiska biografföreställningar ska likställas med klassiska filmföreställningar. Klassiska filmföreställningar karaktäriseras av att det är visning av spelfilm. Med spelfilm avses en film som är baserad på ett manuskript med detaljerade scenanvisningar som genomförs av skådespelare. Spelfilm står i motsats till dokumentärfilm, animerad film och även filmad sändning av ett kulturellt evenemang. Det finns goda skäl till att dokumentärfilm och animerad film bör anses vara biografföreställningar då dessa inte sällan distribueras på samma vis som spelfilm och till hög grad bör anses vara utbytbara mot en spelfilm för en konsument. Det kan också konstateras att såväl dokumentärfilm som animerad film har någon form av manus och utgör produkter som har bearbetats, klippts etc. till skillnad mot en direkt avfilmning av en föreställning. I de förarbeten som föranledde höjningen framförs vidare av Sveriges Kommuner och Landsting att ett skäl för höjningen var att uppnå neutralitet mellan filmer på biograf och filmer som hyrs eller köps, vilken beskattas till 25 procent (prop. 2015/16:1 s. 322). Analogt med detta kan anföras att en skatteneutralitet mellan att se en föreställning direkt på plats, live på en biograf eller i efterhand genom en avfilmning förutsätter att samma skattesats, 6 procent, ska tillämpas oavsett om visningen sker live eller i efterhand genom en avfilmning. Om olika skattesatser tillämpas för en och samma produkt uppkommer inte någon skatteneutralitet, vilket inte kan vara lagstiftarens mening.

Som nämnts tidigare är tillträde till kulturella föreställningar, undantaget biografföreställningar, föremål för den lägre skattesatsen på 6 procent enligt 7 kap. 1 § tredje stycket 5 ML. Skatteverket ger i sitt ställningstagande inte en utförlig grund för sin bedömning att förinspelade kulturföreställningar ska likställas med biografföreställningar. Skatteverkets tolkning av regelverket medför att en biograf eller utomhusbio som direktsänder en operaföreställning en kväll ska tillämpa en annan skattesats om de visar samma operaföreställning dagen efter. Dessa tjänster får anses vara utbytbara för konsumenten och bör således anses vara jämförbara föreställningar mot en konsertföreställning i den mening som 7 kap. 1 § tredje stycket 5 ML avser.

I förarbetet till höjningen av skattesatsen nämns att ändringen av skattesatsen inte bör leda till några svårigheter i att bedöma vilken typ av föreställning som visas, med hänvisning till att det för biljettförsäljaren är tydligt om det är en film eller en operaföreställning som visas (prop. 2015/16:1 s. 321). Detta talar för att innehållet i föreställningen har betydelse för vilken skattesats som ska användas.

För Folkets Hus och Parker är möjligheten att visa opera och övriga kulturföreställningar på biograf inte att likställa med vanlig biografverksamhet, utan är en möjlighet som uppstått till följd av digitaliseringen att visa sådana kulturföreställningar för fler människor med en geografisk spridning. Syftet med filmvisningen är således inte att ge tillträde till en biografföreställning utan en kulturföreställning, som av praktiska skäl är inspelad, vilket bör utgöra en jämförbar föreställning i mervärdesskattelagens mening. I det fallet att en inspelad kulturföreställning anses vara en biografföreställning för att den spelas på en biograf skapar detta även gränsdragningsproblem vid andra former av kulturföreställningar som nyttjar biografen som lokal och inte som vad som i vardagligt tal menas med biografverksamhet.

En ytterligare jämförelse kan göras med ett tillträde till ett museum bestående av t.ex. videokonst. Med Skatteverkets uppfattning torde även detta kunna utgöra en biografföreställning varvid skattesatsen på entréavgiften skulle vara 25 procent. Detta torde dock inte vara lagstiftarens syfte lika lite som att entréavgiften till en föreställning som inte utgör en spelfilm utan en eftersänd avfilmad föreställning ska beskattas med 25 procent. Det bör vara subjektet i sig som är avgörande för vilken skattesats som ska tillämpas, inte i vilket format och när visningen sker.

Bedömning

Skatteverket konstaterar att för det fall avsikten är att visa en föreställning i form av opera, konsert eller liknande ska skattesatsen 6 procent tillämpas om sändningen sker live. Vår bedömning är att samma skattesats bör vara tillämplig om motsvarande föreställning av praktiska skäl visas i efterhand. Föreställningen ändrar således inte karaktär från "föreställning" till biografföreställning endast genom att visningen förskjuts tidsmässigt. Den nuvarande tillämpningen kan kritiserar ur ett neutralitetsperspektiv och leder också till problem för biljettförsäljare.

Skatteverkets ställningstagande fokuserar i hög grad på hur visningen av föreställningen sker vilket det, enligt vår mening, inte finns tydligt stöd i förarbeten. Det är således inte formen av distribution som ska avgöra vilken skattesats som ska tillämpas utan innehållet i föreställningen som ska vara avgörande. Sammanfattningsvis är vår bedömning därför att då fråga är om tillträde till en kulturell föreställning avseende konsert, balett, opera, cirkus, teater eller annan jämförlig föreställning ska den lägre skattesatsen tas ut oavsett om det är fråga om en live-föreställning eller en avfilmad föreställning som visas i efterhand.

Calle Nathanson
vd Folkets Hus och Parker